

ХРОНІКА НАУКОВОГО ЖИТТЯ ІНСТИТУТУ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ

Семінар "Стратегії реформування професійної освіти і навчання", м. Брюссель

З ініціативи Європейської комісії та Європейського фонду освіти в рамках четвертої платформи "Партнерство країн Східної Європи" 5 грудня 2012 року у м. Брюсселі (Бельгія) був проведений семінар за темою "Стратегії реформування професійної освіти і навчання". Від України у семінарі взяли участь: Родіон Колишко, Вікторія Карбишева, Олена Коваленко, Анжеліка Юркевич, Олена Локшина, Валентина Радкевич.

Засідання відкрив Джон Дельгадо, Голова Відділу Генерального Директорату з освіти і культури Європейської комісії. У своєму виступі він зупинився на ролі Копенгагенської Декларації в зміцненні європейського співробітництва у сфері професійної освіти і навчання, визначенні нових стратегічних цілей на наступне десятиліття (2011-2020 рр.). Д. Дельгадо зазначив, що до 2020 року Європейські системи професійної освіти й навчання мають стати більш привабливими, орієнтованими на розвиток кар'єри, прийнятними, інноваційними та гнучкішими, ніж у 2010 році та повинні сприяти рівному доступу всіх осіб до навчання протягом життя. Крім того, увагу учасників семінару було зосереджено на необхідності зміцнення зв'язків між освітніми системами країн Європейського Союзу та країн-партнерів Східної Європи.

У виступі Мадлен Шербан, директора Європейського фонду освіти, були окреслені нові виклики, пов'язані із утвердженням суспільства знань, швидким розповсюдженням інформаційно-комунікаційних технологій, наслідками світової фінансової кризи, глобальною зміною клімату, демографічними тенденціями тощо. Вона наголосила, що Європейський фонд освіти вважає за необхідне вивчати досвід країн світу, що мають ефективні системи професійної освіти і навчання, концепції й механізми стимулювання співробітництва між навчальними закладами і підприємствами. Насамкінець, Мадлен Шербан зауважила, що професійна освіта і навчання є важливою частиною загальної системи освіти, і потребує

наявності компетентних педагогічних працівників, якісної матеріально-технічної бази, доступних цін на освітні послуги, особливо за умов зростання міграційних процесів у світі.

Виступ Манфреда Валленборна був присвячений сучасним пріоритетам професійної освіти і навчання в руслі Туринського процесу, який об'єднує широке коло країн-учасниць проведенням аналізу та обговоренням результатів сучасної освітньої політики. Він охарактеризував етапи Туринського процесу таким чином: перший (2010 р.) - розробка методології і її реалізація в країнах Східної Європи; другий (2012 р.) - створення платформи для проведення аналізу внутрішньої і зовнішньої ефективності систем професійної освіти й навчання.

Манфред зупинився на ключових питаннях, які необхідно враховувати країнам Східної Європи у комплексному оцінюванні ефективності систем професійної освіти й навчання, зокрема: а) політичне бачення (наявні перспективи розвитку системи професійної освіти і навчання, чи відображають вони більш ширші цілі соціально-економічного розвитку?); б) роль професійної освіти і навчання у зростанні економічної конкурентоспроможності країни (відповідність навичок запропонованих системою професійної освіти і навчання, вимогам ринку праці та економічному розвитку країни?); в) професійна освіта і навчання та соціальний запит/соціальна інтеграція (відповідність інститутів, а також програм і навичок системи професійної освіти й навчання особистим потребам окремих учнів та вразливим групам населення?); д) внутрішня якість і ефективність (які ще реформи змогли б модернізувати різні складові системи професійної освіти і навчання?); е) управління й фінансування (чи достатньо забезпечене інституційними потужностями і фінансами проведення необхідних змін у системі професійної освіти і навчання?).

Значний інтерес викликав матеріал, представлений учасникам семінару за результатами самостійного оцінювання ефективності систем професійної освіти і навчання країнами Східної Європи. Наприклад, у Вірменії розви-

ток професійної освіти і навчання визнано національним пріоритетом. Це положення розкрито у Державній програмі, прийнятій на період 2011–2015 рр. Крім того, в країні розроблено нові освітні стандарти і навчальні програми, організовано курси підвищення кваліфікації для значної кількості педагогічних працівників і керівників професійних навчальних закладів, оптимізовано мережу шкіл, створено шкільні ради.

В Азербайджані, окрім Державної Програми, створено Національну рамку кваліфікацій, пілотні галузеві комітети, розроблено понад 50 професійних стандартів, реорганізовано 22 професійних навчальних заклади.

Привабливість системи професійної освіти і навчання Білорусії досягнуто за рахунок підвищення її доступності, спрямованості на підготовку до участі в підприємстві. У країні розпочато процес створення Національної рамки кваліфікацій, центрів передового досвіду, оптимізації мережі професійних навчальних закладів.

Система професійної освіти і навчання Грузії характеризується створенням правової бази для забезпечення її якості, впровадженням 247 нових професійних стандартів, оптимізацією мережі професійних навчальних закладів, введенням системи освітніх ваучерів.

Цінним є досвід Молдови, в якій, поряд із розробкою нової стратегії розвитку професійної освіти і навчання, розроблена концепція визнання результатів неформального навчання та створено галузеві ради.

Стратегія розвитку системи професійної освіти і навчання Російської Федерації пов'язана із соціально-економічними завданнями країни. Роботодавці керують функціональною картою Національної рамки кваліфікацій, розробкою третього покоління професійних стандартів. Крім того, цінним є досвід інвестування діяльності інноваційних ресурсних центрів, децентралізації управління.

Досягнутий процес розвитку вітчизняної системи професійної освіти і навчання ґрунтується на прийнятті в Україні Державної Програми розвитку професійно-технічної освіти на 2011–2015 рр., затвердженні Національної рамки кваліфікацій, розробці нового покоління професійних й освітніх стандартів, заснованих на компетентнісному підході, розвиткові діалогу із роботодавцями та іншими соціальними партнерами.

логу із роботодавцями та іншими соціальними партнерами.

На основі результатів аналізу ефективності систем професійної освіти і навчання в країнах Східного партнерства було зроблено такі пропозиції на майбутнє: сприяти її гнучкості, пов'язувати навчання із підприємництвом; використовувати передовий досвід країн Європейського Союзу і країн-партнерів у здійсненні реформ, упровадженні інновацій; розширювати профорієнтаційні послуги для дорослих; забезпечувати диверсифікацію фінансових ресурсів, децентралізацію управління; розвивати взаємодію професійних навчальних закладів із соціальними партнерами.

У виступі Ар'єн Васа було наголошено на зростанні участі соціальних партнерів у створенні Національної рамки кваліфікацій, професійних стандартів, і, водночас, недостатній розробці механізмів забезпечення якості професійної освіти і навчання (окрім Грузії), оптимізації мережі професійних навчальних закладів майже у всіх країнах-партнерах, інвестуванні пілотних навчальних закладів, що знаходяться у великих містах, а не в сільській місцевості. Все це актуалізує необхідність переходу від розробки політики до її здійснення та оцінювання досягнутих результатів; створення рад із професійної освіти і навчання, галузевих рад як проміжних ланок, що об'єднують ринок праці і професійну освіту; зміцнення співробітництва професійної освіти і ділового світу; реалізації Національних рамок кваліфікацій; забезпечення якості освітніх послуг, вертикальної та горизонтальної мобільності, навчання підприємств; оптимізації мережі професійних навчальних закладів; збільшення обсягів фінансування з різних джерел, у тому числі - для модернізації матеріально-технічної бази; переходу від успішних проєктів до широкого використання їхніх результатів у професійній освіті й навчанні.

Науково-методичний семінар "Децентралізація управління професійно-технічною освітою: теорія і практика"

Науковцями лабораторії управління професійно-технічної освіти Інституту професійно-технічної освіти НАПН України на базі Київського вищого професійного училища будівництва і архітектури проведено науково-практичний семінар "Децентралізація управ-

ління професійно-технічною освітою: теорія і практика".

У роботі науково-практичного семінару взяли участь директори, заступники директорів професійно-технічних училищ, директори та методисти обласних навчально-методичних центрів професійно-технічної освіти, науковці Інституту професійно-технічної освіти НАПН України та педагоги системи професійно-технічної освіти.

Науково-практичний семінар, відкрила доктор педагогічних наук, доцент, завідувача лабораторією управління професійно-технічною освітою ПТО НАПН України *Валентина Іванівна Свистун*. Вона звернула увагу на важливість співпраці науковців і практиків у розв'язанні актуальної в контексті інтеграції вітчизняної освіти в єдиний європейський освітній простір державної проблеми децентралізації управління ПТО, так як тільки за умов такої співпраці можна подолати труднощі, що виникають перед кожним управлінцем, та розв'язати проблеми на шляху модернізації системи управління ПТО.

У роботі семінару взяла участь заступник директора навчально-методичного кабінету професійно-технічної освіти у м. Києві *Ірина Миколаївна Павлюк*, яка відмітила високий рівень підготовки кваліфікованих робітників у Київському ВПУ будівництва і архітектури, їх здобутки і досягнення, що послугувало передумовою для висвітлення критеріїв оцінювання управлінської компетентності керівників ПТНЗ, розроблених, обґрунтованих і представлених учасникам семінару доктором педагогічних наук, професором *Василем Васильовичем Ягуповим*.

Атрибутом професіоналізму керівника ПТНЗ, його невід'ємною складовою є інформаційно-аналітична компетентність, розвиток якої впливає на результативність управління ПТНЗ. Модель ІАК керівника ПТНЗ була презентована кандидатом педагогічних наук, старшим науковим співробітником, докторантом ПТО НАПН України *Ларисою Михайлівною Петренко*. Проблемі розвитку професійної компетентності керівника ПТНЗ приділила увагу *Тетяна Юрійвна Чернова* – науковий співробітник лабораторії управління ПТО.

Роль і місце симулятивних моделей в децентралізації управління ПТО розкрив у своє-

му виступі кандидат фізико-математичних наук, старший науковий співробітник лабораторії управління ПТО України *Дмитро Дарамович Айстраханов*. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників в умовах децентралізації ПТО було темою виступу директора Черкаського обласного навчально-методичного центру ПТО, аспірантки ПТО НАПН України *Наталії Дмитрівни Проценко*.

На підготовці кваліфікованих робітників сфери послуг у ВПУ як соціально-педагогічній проблемі акцентував увагу директор Бурштинського ВПУ торгівлі та ресторанного сервісу Івано-Франківської області *Андрій Романович Козак*. Продовжуючи тему підготовки сучасних кваліфікованих робітників у системі ПТО, *Людмила Анатоліївна Майборода*, науковий співробітник лабораторії "Всеукраїнський інформаційно-аналітичний центр ПТО", висловила думку, що інноваційною складовою майбутнього кваліфікованого робітника має бути інформаційно-технологічна культура. Не менш важливу проблему – організація правового та превентивного виховання учнів ВПУ – порушила заступник директора Київського ВПУ будівництва і архітектури *Юлія Василівна Бараненко*.

На семінарі також йшлося про розв'язання питання забезпечення учнів ПТНЗ підручниками зі спецдисциплін. Особливості побудови інноваційного підручника були висвітлені у виступі наукового співробітника лабораторії підручникотворення ПТО НАПН України *Марини Львівни Ростки*. Авторський електронний підручник з радіомеханіки продемонстрував майстер виробничого навчання Київського ВПУ будівництва і архітектури *Олег Анатолійович Богдан*. Ним також був презентований персональний сайт як методичний проект педагога.

За підсумками науково-практичного семінару розроблені рекомендації, підготовлені пропозиції щодо управлінської діяльності керівників ПТНЗ в умовах децентралізації ПТО.

Засідання Міжвідомчої робочої групи з питань розроблення та впровадження Державних стандартів ПТО

5 липня 2012 року в залі Колегії Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України відбулося засідання Міжвідомчої робочої

групи з питань розроблення та впровадження Державних стандартів ПТО за участю членів робочої групи. До складу розробників увійшли: А.В. Луцька, начальник відділу змісту та організації навчального процесу Департаменту професійно-технічної освіти МОНмолодьспорту України; В.О. Радкевич, директор Інституту професійно-технічної освіти НАПН України, член-кореспондент НАПН України, доктор педагогічних наук, професор; В.В. Паржницький, начальник відділення змісту професійно-технічної освіти Інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОНмолодьспорту; М.М. Заболотна, заступник директора навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Донецькій області; С.Г. Кравець, науковий співробітник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України; Ю.І. Кравець, керівник центру сучасних професій і технологій навчання, науковий співробітник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України; Г.І. Лук'яненко, завідувач лабораторії змісту професійної освіти і навчання Інституту професійно-технічної освіти НАПН України; А.В. Мігалатій, завідувач сектором науково-методичного забезпечення дослідно-експериментальної роботи та розроблення державних стандартів Інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОНмолодьспорту України; О.П. Дегтеренко, директор Маріупольського вищого металургійного професійного училища, Л.В. Яковлева, директор ДНЗ "Маріупольський центр професійно-технічної освіти"; Л.О. Котельников, підручний сталевара конвертерного виробництва Публічного акціонерного товариства "Металургійний комбінат "АЗОВСТАЛЬ", а також педагогічні працівники та працівники металургійних підприємств України.

Міністр освіти і науки, молоді та спорту України Д.В. Табачник у вступному слові зазначив, що реформування змісту професійно-технічної освіти відкриває нову сторінку тісної співпраці з національною Радою роботодавців та Конфедерацією роботодавців щодо підготовки і створення нових освітніх стандартів, що базуватимуться на професійних стандартах, відповідно до європейського ринку праці. Підвищення якості підготовки кваліфікованих кадрів можливе за умови активізації інноваційних процесів у сфері професійної освіти та

оновлення законодавчого забезпечення. Б.М. Жебровський, заступник Міністра освіти і науки, молоді та спорту України, визначив подальшу діяльність із розроблення Державних стандартів професійно-технічної освіти як таку, що орієнтується на запити роботодавців та ґрунтується на новостворених професійних стандартах.

У доповіді В.В. Супруна, директора Департаменту професійно-технічної освіти МОНмолодьспорту України були окреслені досягнення та проблеми реалізації основних завдань Міжвідомчої робочої групи з питань розроблення та впровадження державних стандартів ПТО.

В.В. Паржницький, начальник відділення змісту професійно-технічної освіти Інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОНмолодьспорту України, розповів про організаційно-методичні засади розроблення Державних стандартів ПТО.

"Важливим концептуальним підґрунтям оновлення змісту професійно-технічної освіти, її орієнтації на досягнення достатньо високого рівня знань, досвіду, обізнаності для здійснення професійної діяльності є компетентнісний підхід", – наголосила у своєму виступі В.О. Радкевич, директор Інституту професійно-технічної освіти НАПН України, член-кореспондент НАПН України, доктор педагогічних наук, професор.

Про механізм розроблення Державних стандартів ПТО на прикладі професії "Підручний сталевара конвертерного виробництва" доповів Ю.І. Кравець, керівник центру сучасних професій і технологій навчання, науковий співробітник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. Особливостями проекту державного стандарту ПТО з професії "Підручний сталевара конвертерного виробництва" є його напрацювання за Методичними рекомендаціями щодо розроблення Державних стандартів професійно-технічної освіти з конкретних професій на основі компетентнісного підходу.

Перевагами такого стандарту для професійно-технічних навчальних закладів є гнучке реагування сфери праці на зміни у технологіях і змісті діяльності; встановлення взаємозацікавлених відносин із потенційними роботодавцями; регулювання процесу працевлаштування

випускників; використання механізму зовнішнього оцінювання кваліфікаційного рівня випускників, а для роботодавців – варіативність, різностроковість освітнього процесу; можливість впливати на зміст та організацію навчання, можливість контролювати кінцевий результат підготовки робітника.

У процесі обговорення виступів позитивний відгук на виконану роботу із розроблення проекту Державного стандарту з професії "Підручний сталевара конвертерного виробництва" висловив П.П. Проценко, директор Міжгалузевого навчально-атестаційного центру Інституту електрозварювання імені Є.О. Патона Національної академії наук України.

Підводячи підсумок засідання Міжвідомчої робочої групи з питань розроблення та впровадження Державних стандартів ПТО, Н.Г. Ничкало, академік-секретар Відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України наголосила, що розпочалась масштабна прогресивна робота з модернізації змісту професійної освіти, яка потребує консолідації усіх гілок влади та держаної підтримки; оновлення нормативно-правової бази системи професійно-технічної освіти та впровадження нових державних стандартів ПТО у навчально-виробничий процес.

Спільні проекти з Міжнародною професійною академією "Туран-профі"

13.07.2012 р. керівництво та наукові співробітники Інституту професійно-технічної освіти Національної академії педагогічних наук України приймали делегацію Республіки Казахстан у складі ректора Академії "Туран-профі" Манена Ємбергеновича Омарова і директора Інженерного центру Петра Миколайовича Марцева.

Академія "Туран-профі" активно працює над проблемою узгодження культури державної та підприємницької діяльності, створення і впровадження нових форм взаємодії державних службовців та підприємців. Міжнародна професійна академія "Туран-профі" успішно реалізовує проекти разом із товариством "In Went" (Німеччина), з Агенцією США з міжнародного розвитку (ЮСАІД), з Компанією EDUSOFTLTD (Ізраїль), Російською економічною академією ім. Г.В. Плеханова (м. Москва) тощо. Саме тому казахська делегація ви-

словила зацікавленість у розробці й реалізації інноваційних програм навчання та підвищення кваліфікації менеджерів, держслужбовців, підприємців регіонального та республіканського рівнів спільно з іноземними партнерами. У зв'язку з цим важливою вбачається взаємовигідна співпраця у напрямі використання інноваційних управлінських технологій, напрацьованих в Україні.

Зустріч із представниками Міжнародної професійної академії "Туран-профі" пройшла у теплій і дружній атмосфері. Гості познайомилися з діяльністю лабораторій Інституту, відвідали Центр енергозбереження, Центр сучасних професій та технологій навчання, Всеукраїнський інформаційно-аналітичний центр. Сторони досягли згоди щодо співпраці в галузі підготовки й перепідготовки кваліфікованих робітників із професій "зварювальник", "електрик внутрішньої освітлювальної системи", "сантехнік", "house-master", клінінг-профілей тощо. Певний інтерес казахських партнерів викликало знайомство з технологіями розроблення пакетів модульної навчальної документації для підготовки і підвищення кваліфікації персоналу підприємств, а також створення електронних підручників.

Співробітництво з "МПА "Туран-профі" сприятиме розширенню меж взаємодії Інституту професійно-технічної освіти НАПН України із зарубіжними партнерами.

Наукова експедиція до Кам'янець-Подільського

У вчених Інституту професійно-технічної освіти Національної академії педагогічних наук України вже давно стало традицією у рамках творчої співпраці зустрічати День знань разом із учнями і педагогами професійно-технічних навчальних закладів. От і цього року "науковий десант" Інституту відвідав професійно-технічні навчальні заклади Кам'янець-Подільського. Щирими посмішками і квітами зустрічали учні гостей. Знайомили зі своїми навчальними закладами, у відвертих розмовах ділилися власними планами на майбутнє, творчими досягненнями, мріями. День знань у Професійному художньому ліцеї відкрила директор Інституту, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України

Валентина Олександрівна Радкевич та директор училища Іван Федорович Яловий.

У своїй промові Валентина Олександрівна побажала учням і педагогам успіхів у досягненні найвищих результатів навчання. Вона наголосила на важливості творчих зв'язків між представниками педагогічної науки та освітянами-практиками, які найкращим чином знають всі проблеми сучасного професійно-технічного навчання. Від імені співробітників Інституту вона подарувала бібліотеці училища підбірку наукових праць та науково-методичних матеріалів, розроблених і виданих Інститутом та Академією педагогічних наук України. У відповідь директор училища сказав, що подібні творчі зв'язки і науково-методична допомога є дуже важливими для розвитку навчального закладу.

Керівництво і педагоги навчального училища у своїй роботі постійно стикаються з проблемами педагогічного і методичного характеру і долають їх власними силами, подекуди не маючи підтримки ззовні. Тому співробітники з цікавістю і подякою прийняли бібліотечку науково-методичної літератури, наукові матеріали якої матимуть практичне відображення у навчально-виховній роботі училища. Педагоги училища висловили надію на розвиток творчих контактів з Інститутом.

Цікавим заходом першого навчального дня Кам'янець-Подільського професійного художнього ліцею був Урок Позитивного Мислення, який провів старший науковий співробітник лабораторії професійної орієнтації і виховання ПТТО НАПН України, кандидат технічних наук, почесний професор Аерокосмічної академії України, Заслужений працівник освіти України Володимир Федорович Калашин. Змістовний, динамічний і цікавий матеріал, спрямований на виховання у молоді найкращих людських рис був із цікавістю сприйнятий учнями і викладачами навчального закладу. У презентації наведено яскраві приклади людських досягнень, зумовлених волею до перемоги та позитивним мисленням. У ході поїздки науковці Інституту ознайомилися з багатою історією краю, величезним пластом славної історії України.

У Кам'янець-Подільському професійному будівельному ліцеї перед учнями першого курсу виступила доктор пед. наук, доцент

Л.Л. Сушенцева, яка особливу увагу зосередила на попередженні шкідливих звичок, таких, як: тютюнопаління, вживання алкоголю та наркотичних засобів. По закінченню Т.С. Черновою було проведено тест на визначення скритих резервів кожного. Цікаву бесіду з учнями другого курсу було проведено Л.С. Гуменною та Л.С. Злочевською. Проведена зустріч залишила гарне враження як в учнів та педагогів, так і в науковців Інституту.

Велику зацікавленість у співпраці із науковцями Інституту виявили педагоги Кам'янець-Подільського вищого професійного училища на чолі з його директором Борисом Федоровичем Чекрыгіним, який проінформував науковців про формування інформаційно-освітнього простору навчального закладу та виготовлення викладачами навчальних матеріалів засобами ІКТ.

Директор запропонував поглиблювати співпрацю як педагогів, так й адміністрації з науковими працівниками у сфері розвитку інформаційної культури. Із конкретними пропозиціями розвитку інформаційної культури керівника ПТНЗ виступили: заступник директора із навчально-виховної роботи (НВР) С.Л. Махніцький та заступник директора з НВЧ А.В. Тітенюк. Педагогічний колектив зацікавився розробками електронних підручників лабораторією підручникотворення Інституту. Своїми напрацюваннями із науковцями Інституту поділились: голова методичної комісії електротехнічних та ІКТ В.А. Дранічнікова, методист Г.Б. Чекрыгіна та викладач бухгалтерського обліку Л.В. Дроздовська.

Круглий стіл із питань професійних та освітніх стандартів у галузі металургії

У рамках реалізації спільного проекту групи роботодавців в особі ЗАТ "Систем Кепітал Менеджмент" та Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України щодо модернізації професійних стандартів та їх упровадження в навчально-освітні програми, 12 вересня 2012 року у м. Донецьку був проведений круглий стіл із питань обговорення та погодження професійних й освітніх стандартів у галузі металургії.

У заході взяли участь представники роботодавців металургійної галузі, Федерації роботодавців України, Британської Ради, на-

вчальних закладів – розробників освітнього стандарту, наукові співробітники лабораторії змісту професійної освіти і навчання Інституту ПТО НАПН України – Ю.І. Кравець та С.Г. Кравець.

У процесі роботи учасниками круглого столу були означені результати роботи над професійними та освітніми стандартами металургійної галузі вищої та професійно-технічної освіти. Презентація освітнього стандарту з професії "Підручний сталевара конвертерного виробництва" (доп. Ю.І. Кравець, керівник центру сучасних професій і технологій навчання, науковий співробітник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України) отримала схвальні відгуки зі сторони роботодавців та фахівців проекту ЗАТ "Систем Кепітал Менеджмент". У висновках засідання було відзначено, що освітній стандарт з професії "Підручний сталевара конвертерного виробництва" відображає зміст професійного стандарту і в перспективі заслуговує затвердження.

Засідання Піклувальної ради на базі ПАТ "Криворізький залізорудний комбінат"

Соціальне партнерство в дії: наш соціальний партнер – ПАТ "Криворізький залізорудний комбінат"

14 вересня 2012 року науковці Інституту ПТО НАПН України (докт. пед. наук, професор В.В. Ягупов, докт. пед. наук, доцент В.І. Свистун, доктор пед. наук, доцент Л.Л. Сушенцева, канд. пед. наук О.Є. Сушенцев) взяли участь у розширеному засіданні.

На засіданні обговорювалися питання соціального партнерства у системі "школа – ПТНЗ – технікум – ВНЗ – підприємство". Голова Піклувальної ради О.І. Макаров ознайомив присутніх із напрацюваннями в плані соціального партнерства за минулий рік. Звернув увагу, що підприємство зацікавлене, аби інженер із вищою освітою паралельно мав би ще й робітничу професію. У своєму виступі в. о. ректора ДВНЗ "Криворізький національний університет" М.І. Ступнік зауважив про можливість ступеневої вищої освіти вивести другу технологічну практику на підприємства, що забезпечить у подальшому успішне працевлаштування випускників.

На значущості соціального партнерства, необхідності розробки програми соціального

партнерства у професійно-технічній освіті на регіональному рівні акцентувала свій виступ зав. лабораторією змісту професійної освіти і навчання, канд. пед. наук, доцент Л.Л. Сушенцева.

Учасники засідання мали можливість спуститися в шахту й наочно побачити техніку і технології, які використовуються сьогодні на гірничих підприємствах. Незабутніми враженнями обмінювалися між собою учасники засідання після огляду шахт.

IV Всеукраїнський науково-практичний семінар "Інноваційні методики професійної підготовки робітників"

У вересні 2012 року на базі лабораторії методик професійної освіти і навчання ПТО НАПН України було проведено IV Всеукраїнський науково-практичний семінар "Інноваційні методики професійної підготовки кваліфікованих робітників". Форма проведення – дистанційний діалог. Основна мета діалогу полягала у презентації колективами експериментальних майданчиків лабораторії та ПТНЗ, які виступали експериментальними базами НДР із проблеми "Науково-методичні засади професійної підготовки кваліфікованих робітників", результатів спільної взаємодії з лабораторією. Діалог дозволив розкрити такі питання, як: проблеми та перспективи науково-методичного забезпечення професійної освіти; педагогічні технології підготовки кваліфікованих робітників; авторські методики професійного навчання в ПТНЗ; інформаційне забезпечення навчального процесу; якість професійної підготовки кваліфікованих робітників; педагогічна майстерність педагога професійного навчання.

За результатами семінару було прийнято рішення щодо продовження творчої співпраці педагогічних колективів ПТНЗ із лабораторією методик професійної освіти і навчання ПТО НАПН України в напрямі створення та впровадження у практику нових навчально-методичних матеріалів для підготовки кваліфікованих робітників автотранспортної галузі, сільського господарства та будівництва.

Декада лабораторії змісту професійної освіти і навчання Інституту ПТО НАПН України

Відповідно до плану діяльності Інституту ПТО НАПН України, в період із 01.10.2012 по 12.10.2012 року лабораторія змісту професійної освіти і навчання проводила свою декаду лабораторії. Програмою декади передбачено проведення науково-методологічних заходів щодо підвищення професійної компетентності наукових працівників та представників професійно-технічних установ.

Так, 4 жовтня науковими співробітниками лабораторії Ю.І. Кравцем та С.Г. Кравець проведено навчально-методичний семінар "Організаційно-методичні засади розроблення нових стандартів ПТО" для працівників лабораторії щодо реалізації основних питань із розроблення та впровадження державних стандартів ПТО, а саме: про структуру методичних рекомендацій щодо розроблення державних стандартів ПТО з конкретних професій на основі компетентнісного підходу доповіла С.Г. Кравець; про реалізацію методичних рекомендацій у практичній діяльності на прикладі розроблення Державного стандарту з професії "Підручний сталевара конвертерного виробництва" доповів Ю.І. Кравець. Під час проведення заходу обговорювались переваги у використанні даної методики при розробленні стандартів, були окреслені слушні пропозиції, які необхідно враховувати у подальшій діяльності.

11 жовтня 2012 року науковими співробітниками лабораторії проведено науково-практичний семінар на тему "Система роботи професійно-технічного навчального закладу з формування професійно мобільного кваліфікованого робітника". У роботі семінару взяли участь працівники лабораторії змісту професійної освіти і навчання та інших лабораторій Інституту ПТО НАПН України, представники навчальних закладів професійно-технічної освіти м. Києва та м. Кривого Рогу. У теоретичній частині семінару виступили: Л.Л. Сушенцева, В.В. Ягупов, С.Г. Кравець, Ю.І. Кравець, Г.І. Лук'яненко, О.Г. Оліферчук, Т.В. Пятничук, О.Є. Сушенцев.

У практичній частині семінару було проведено тренінг, в якому учасники заходу розробляли проект Державного стандарту з професії "Опоряджувальник будівельний", врахо-

вуючи заслухану на першій частині семінару інформацію про оновлення змісту ПТО на основі модульно-компетентнісного підходу. У ході роботи цікавою була дискусія щодо розвитку ключових компетентностей майбутніх кваліфікованих робітників, результатів навчання та критеріїв їх оцінювання.

Підсумки науково-практичного семінару налаштовують наукових співробітників лабораторії на удосконалення методики розроблення державних стандартів ПТО з конкретних професій на основі компетентнісного підходу та залучення фахівців навчальних закладів професійно-технічної освіти до розроблення нових Державних стандартів ПТО з конкретних професій на основі компетентнісного підходу.

У рамках декади працівники лабораторії брали активну участь у роботі Інституту ПТО НАПН України щодо надання пропозицій до проектів Закону України про внесення змін до Закону України про професійно-технічну освіту, Закону України "Про систему професійних кваліфікацій"; до проекту Концепції розвитку національної системи кваліфікації.

Для реалізації науково-дослідної теми лабораторії на 2013–2015 рр. "Проектування змісту професійно-технічної освіти на основі компетентнісного підходу" була організована зустріч працівників лабораторії з начальником Відділення змісту ПТО Інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОНмолодьспорту В.В. Паржницьким. Метою зустрічі було обговорення можливості та процедури створення експериментальних навчальних закладів для апробації наукових досліджень за відповідною темою.

У рамках декади наукові співробітники лабораторії взяли активну участь у підготовці тез на Міжнародну науково-практичну конференцію "Проектування навчального простору – сучасні орієнтири" (м. Дніпропетровськ) та в підготовці наукових статей до журналу "Професійно-технічна освіта".

Загалом, декада презентації лабораторії змісту професійної освіти і навчання сприяла обміну науковими доробками наукових співробітників та налагодженню тіснішої взаємодії лабораторії із професійно-технічними навчальними закладами.

Концептуальні засади підвищення економічної ефективності освіти України

"Концептуальні засади підвищення економічної ефективності освіти України за сучасних умов" – під такою назвою 17 жовтня 2012 р. лабораторією управління професійно-технічною освітою було проведено круглий стіл, у якому взяли участь директор Інституту професійно-технічної освіти НАПН України Валентина Олександрівна Радкевич, директор Черкаського обласного навчально-методичного центру професійно-технічної освіти Наталія Дмитрівна Проценко, заступник директора НМЦ ПТО Дніпропетровської області Микола Миколайович Корнієнко, директор ПТУ №50 м. Карлівка Полтавської області Ігор Миколайович Іщенко, заступник директора Державного професійно-технічного навчального закладу "Роменське вище професійне училище" м. Ромни Сумської області Геннадій Григорович Чернобук, завідувач лабораторії управління професійно-технічною освітою Валентина Іванівна Свистун, наукові співробітники лабораторії: Валентина Сергіївна Болгаріна, Валентина Анатоліївна Григор'єва, Світлана Богданівна Капран, Юлія Святославівна Палькевич, Тетяна Юрївна Чернова, наукові співробітники та докторанти інституту.

Основна мета діалогу полягала в пошуку шляхів підвищення економічної ефективності освіти України. Діалог допоміг розкрити такі питання: теоретичні основи економічної ефективності освіти України за сучасних умов; покращення ефективності діяльності сфери ПТО на основі моніторингових досліджень; ефективність управління професійно-технічною освітою та резерви її підвищення; удосконалення структури управління ПТНЗ як складової підвищення економічної ефективності професійно-технічної освіти в умовах ринку; маркетингова компетентність керівників як складова забезпечення економічної ефективності професійно-технічних навчальних закладів тощо.

За результатами круглого столу прийнято рішення щодо продовження діалогу з проблеми підвищення економічної ефективності освіти України та вироблено такі пропозиції: необхідність підвищення маркетингової компетентності керівників ПТНЗ; оптимізація системи ПТО; поновлення матеріально-технічної бази й запровадження інноваційних технологій

у навчальний процес; розробка сучасного інформаційно-методичного супроводу навчального процесу; розширення багатоканальності фінансування ПТНЗ та оптимізація його структури; формування стратегії державного регулювання ефективністю системи ПТО.

VI Міжнародні наукові читання, присвячені пам'яті академіка Сергія Яковича Батишева

17 жовтня 2012 р. науковці Інституту ПТО НАПН України взяли участь у VI Міжнародних наукових батишевських читаннях, на яких присутні згадували С.Я. Батишева та виступали з доповідями про актуальні аспекти розвитку систем професійно-технічної освіти й початкової професійної освіти у складних соціально-економічних умовах, обмінялися думками щодо подолання існуючих проблем.

Компетентісний аспект удосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців до праці в сучасних умовах висвітлила доктор педагогічних наук, професор В.Т. Лозовецька. Кандидат педагогічних наук, учений секретар ПТО І.М. Савченко доповіла про результати експерименту з проблем автоматизації моніторингу якості професійно-технічної освіти засобами інформаційно-аналітичної системи ПРОФТЕХ, апробація якої відбувалась упродовж 2007–2012 рр. в Україні; завідувач центру сучасних професій ПТО Ю.І. Кравець представив аспекти компетентісного підходу до розроблення державних стандартів ПТО нового покоління.

Перша Міжнародна конференція "Проектування освітнього простору – сучасні орієнтири"

На Дніпропетровщині відбулась перша Міжнародна конференція "Проектування освітнього простору – сучасні орієнтири".

У заході взяли участь майже 100 освітян і науковців України та Білорусії. Це педагогічні працівники, керівники професійно-технічних закладів Дніпропетровщини та інших регіонів України, керівники й методисти навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області, науковці Інституту професійно-технічної освіти Національної академії педагогічних наук України, науковці Республіканського інституту профе-

сійної освіти та керівники поліграфічного коледжу Республіки Білорусь.

Олександр Демчик розповів про проект Європейського Фонду освіти щодо покращення системи професійно-технічної освіти, який реалізується на Дніпропетровщині. Нагадаємо, що завдяки цьому проекту визначаються потреби робочих кадрів у виробничій сфері регіону.

Доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор Інституту професійно-технічної освіти Національної академії педагогічних наук України Валентина Радкевич акцентувала увагу учасників конференції на необхідності підвищення якості освіти, зокрема професійно-технічної.

На пленарному засіданні також виступили: М.В. Ульїн – проректор РІПО (Білорусія), В.М. Василенко – директор навчально-методичного центру ПТО Дніпропетровської області, В.А. Макаров – директор Міжрегіонального ВПУ поліграфії та інформаційних технологій.

У рамках конференції працювало 5 секцій, на яких розглянуто питання щодо створення, впровадження, освоєння й застосування нововведень у підготовці кваліфікованих робітників, знання яких адаптовані до потреб економіки.

Регіональний науково-практичний семінар "Зростання професійної культури сучасного робітника"

6 листопада 2012 р. у Дніпропетровській області відбувся регіональний науково-практичний семінар "Зростання професійної культури сучасного робітника" під керівництвом головного управління освіти і науки Дніпропетровської обласної державної адміністрації.

Участь у семінарі взяли представники міської влади Дніпродзержинська, наукові співробітники Інституту професійно-технічної освіти НАПН України (В.С. Болгаріна – старший науковий співробітник лабораторії управління професійно-технічною освітою, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник; Валентина Анатоліївна Григор'єва – старший науковий співробітник лабораторії управління професійно-технічною освітою, кандидат педагогічних наук, доцент), працівники НМЦ ПТО у Дніпропетровській області,

представники бізнесу, керівники, педагоги та лідери органів учнівського самоврядування ПТНЗ Дніпропетровщини.

Проходив семінар у Державному ПТНЗ "Дніпродзержинський центр підготовки і перепідготовки робітничих кадрів". Вибір бази проведення семінару – не випадковий. Тут вже кілька років проводиться експериментальна робота з проблеми "Формування комунікативної культури суб'єктів навчально-виховного процесу". Згідно угоди про співпрацю названого Центру і Інституту професійно-технічної освіти НАПН України тут йде систематична робота по вдосконаленню культури майбутніх робітників, насамперед, у сфері обслуговування. Члени педагогічного колективу – викладачі, майстри, вихователі – набули позитивного досвіду і щедро обмінялися ним зі своїми колегами. У рамках цього семінару були проведені майстер-класи "Правила поведінки сучасного робітника: етика та етикет", "Бармен-шоу" тощо. Високий рівень організаційної й управлінської культури у ДЦПРК допоміг забезпечити плідну роботу семінару.

Робоча поїздка в експериментальні професійно-технічні навчальні заклади західного регіону України

Від 4 до 9 листопада 2012 р. наукові співробітники лабораторії змісту професійної освіти і навчання Інституту професійно-технічної освіти НАПН України Ю.І. Кравець та С.Г. Кравець відвідали експериментальні ПТНЗ західного регіону України.

Метою відрядження до Івано-Франківського вищого професійного училища готельного сервісу і туризму, Міжрегіонального вищого професійного училища зв'язку м. Львова, Вищого професійного училища №1 м. Рівне було узагальнення результатів експериментальної роботи з НДР "Теоретико-методологічні засади розробки державних стандартів професійно-технічної освіти нового покоління".

У Львівському ВПУ ресторанного сервісу і туризму проведено круглий стіл із метою ознайомлення присутніх з методикою розроблення освітніх державних стандартів ПТО з конкретних професій на основі компетентного підходу, перевагами впровадження Національної рамки кваліфікацій, перспективними напрямами експериментальної роботи Центру

сучасних професій і технологій навчання щодо розроблення проекту стандарту "Майстер ресторанного обслуговування" за модульно-компетентнісними технологіями.

Педагогічний колектив ВПУ №1 м. Рівне виявив зацікавленість до вдосконалення проекту стандарту з професії "Опоряджувальник будівельний". Запитання та пропозиції активно обговорювалися під час проведення семінару на тему "Проектування змісту професійно-технічної освіти на основі компетентнісного підходу".

Результатом поїздки стало визначення перспектив подальшої співпраці з ПТНЗ у проектуванні змісту професійно-технічної освіти на основі компетентнісного підходу та розробки інтегрованих професій.

Семінар у Тернопільській області "Науковий супровід навчально-виховного процесу ПТНЗ"

6–7 листопада 2012 р. кандидат філологічних наук, доцент, старший науковий співробітник лабораторії професійної орієнтації і виховання Інституту ПТО НАПН України М.Д. Карп'юк взяла участь у роботі семінару заступників директорів з навчальної роботи та методистів ПТНЗ Тернопільської області за темою "Науковий супровід навчально-виховного процесу ПТНЗ".

У роботі семінару взяли участь майже 50 керівників ПТНЗ у Тернопільській області.

Із педагогами, психологами, майстрами виробничого навчання (майже 70 осіб) 7 листопада проведено тренінг на тему "Медитація як засіб самооздоровлення педагогів і учнів ПТНЗ", а також передано електронний ресурс презентації. Це дало можливість запропонувати педагогам, психологам, методистам, майстрам виробничого навчання, заступникам директорів ПТНЗ Тернопільської області для використання фахових рекомендацій та педагогічних технологій, які сприяють ефективнішому розкриттю внутрішніх потенціалів майбутніх кваліфікованих робітників.

Благодійна акція "Світ майбутньої професії" для вихованців школи-інтернату №20 м. Києва

20 листопада 2012 р. з ініціативи Центру здорового способу життя та профілактики ВІЛ/

СНІДУ Інституту професійно-технічної освіти НАПН України, головного управління освіти та науки, молоді та спорту КМДА, Київської міської ради старшокласників, Інформаційно-творчого агентства "ЮН-ПРЕС" Київського Палацу дітей та юнацтва було організовано і проведено благодійну акцію "Світ майбутньої професії" для вихованців школи-інтернату №20 дітей із затухаючими формами туберкульозу.

Останнім часом учні професійно-технічних та загальноосвітніх закладів організували й провели низку спільних заходів, зокрема: "Екологічний квест" (жовтень 2009 р.), "Свіча пам'яті" до Дня толерантності з ВІЛ-інфікованими (грудень 2010 р.), благодійна акція "Світ майбутньої професії" для вихованців школи-інтернату №20 (листопад 2011 р.). Результати своєї діяльності підлітки обговорювали під час участі у тематичних круглих столах в рамках Всеукраїнських виставок "Інновації в освіті України", "Сучасна освіта в Україні" (2010–2012 рр.).

Семінар "Реалізація національної рамки кваліфікацій та оцінювання компетенцій в Україні"

22–23 листопада 2012 р. науковці Інституту професійно-технічної освіти НАПН України взяли участь в Міжнародному науково-практичному семінарі "Реалізація національної рамки кваліфікацій та оцінювання компетенцій в Україні", який був організований Європейським фондом освіти та МОНмолодьспорт України. Учасники семінару обговорили питання розроблення Концепції національної системи кваліфікацій (Концепції) та реалізації національної рамки кваліфікацій. Членами робочої групи із розроблення Концепції, директором Інституту, доктором педагогічних наук, професором В.О. Радкевич та старшим науковим співробітником лабораторії змісту професійної освіти і навчання, кандидатом педагогічних наук Г.І. Лук'яненко була ініційована дискусія щодо формалізації деяких понять і термінів Концепції, розроблення системи професійних кваліфікацій у ПТО. За підсумками дискусії було вирішено провести окреме засідання робочої групи з метою узгодження означених питань.

Друга частина семінару, присвячена аналізу досвіду та проблемам оцінювання результатів навчання, мала як теоретичне, так і практичне значення. Румунським експертом ЄФО Е. Мітрой був окреслений досвід розроблення системи оцінювання набутих компетентностей, а також визначені утруднення в розробленні та вказано на переваги такої системи.

На основі аналізу нормативних документів професійно-технічної освіти України начальник відділу Департаменту профтехосвіти МОНмолодьспорту А. Луцька доповіла про розвиток оцінювання рівня підготовки кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах. Доповідачка розказала про наявність незалежного оцінювання професійних компетентностей в окремих галузях, наприклад, оцінювання підготовленості водіїв закладами Міністерства внутрішніх справ України, оцінювання рівня майстерності перукарів незалежним Комітетом стандартів салонів краси тощо. Учасники семінару визначили необхідність проведення наукових досліджень із питань оцінювання сформованості професійних компетентностей, набутих як у системі формального, так і неформального навчання.

Семінар-нарада "Сучасні технології в системі моніторингових досліджень освітньої галузі"

27–28.11.2012 р. працівники Інституту професійно-технічної освіти НАПН України взяли участь у семінарі-наradі "Сучасні технології в системі моніторингових досліджень освітньої галузі", організованій Інститутом інноваційних технологій та змісту освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

28.11.2012 р. із доповіддю виступила заступник директора з наукової роботи інституту, доктор педагогічних наук, професор, Г.В. Сльникова на тему "Сутнісна характеристика моніторингу як інструментарію розвитку професійно-технічної освіти".

Проведено тренінг "Моніторинг ефективної діяльності ПОФТЕХ» за участю Т.В. Волкової, кандидата педагогічних наук, старшого наукового співробітника, завідувача лабораторії "Всеукраїнський інформаційно-аналітичний центр ПТО"; А.І. Плева, Л.А. Майбороди – наукового співробітника лабораторії "Всеукра-

їнський інформаційно-аналітичний центр ПТО".

Після проведення тренінгу "Планування проведення III етапу моніторингового дослідження стану і розвитку професійно-технічної освіти" виступила А.В. Регент – завідувачка сектора відділу науково-методичного забезпечення моніторингових досліджень Інституту інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Підвела підсумки семінару О.О. Патрикеєва – начальник відділення моніторингових досліджень освітньої галузі Інституту інноваційних технологій та змісту освіти МОНмолодьспорту України.

Науково-практичні конференції та семінари в РІПО і Європейському Фонді Освіти (ЄФО)

28–30 листопада 2012 р. делегація Інституту професійно-технічної освіти НАПН України у складі П.Г. Лузана – доктора педагогічних наук, професора, провідного наукового співробітника лабораторії методик професійної освіти і навчання, І.М. Савченко – кандидат педагогічних наук, учений секретар Інституту відвідали заклад освіти "Республіканський інститут професійної освіти" (РІПО, м. Мінськ, Республіка Біларусь) та взяли участь у низці науково-практичних конференцій і семінарів РІПО та Європейського Фонду Освіти (ЄФО).

Науково-практичні заходи, проведені під егідою ЄФО на базі Республіканського інституту професійної освіти Республіки Біларусь, мали надзвичайно широкі й різнобічні тематики, а саме:

– створення галузевих структур професійної освіти Європи, які свідчать про розроблення ефективної політики у цій сфері за участю соціальних партнерів та забезпечують зв'язок, відповідність між ринком праці певної галузі і освітньою системою (досвід Фінляндії, експерт ЄФО Петрі Лемпінен);

– аналіз стану галузевих рад, роль соціальних партнерів, розроблення національної системи кваліфікацій та секторальних рад у країнах СНД (виступи представників делегацій Вірменії, Російської Федерації, Таджикистану, України);

– висвітлення європейських підходів щодо розроблення національних рамочних структур та підвищення функціональності галузевих рад (досвід Хорватії – Ніно Буїч, експерт ЄФО);

– методологія Туринського процесу (Олена Бех – країновий менеджер, ЄФО);

– представлення Національної доповіді "Розвиток професійної освіти в Республіці Білорусь у контексті Туринського процесу (перші результати аналітичного огляду в рамках Туринського процесу, отримання відгуків від зацікавлених сторін щодо його завершення – О.М. Сінельникова, РІПО)";

– навчання підприємництву в Республіці Білорусь на національному, інституціональному, особистісному рівнях як реалізація ефективної стратегії розвитку держави, що сприяє зайнятості населення та працевлаштуванню (Олена Бех – країновий менеджер, ЄФО);

– представлення і обговорення проекту "Мережевий коледж професійно-технічної та середньої спеціальної освіти Співдружності Незалежних Держав для підготовки висококваліфікованих робітників і спеціалістів для високотехнологічних видів економічної діяльності" та планування стратегії його розвитку для країн СНД, які визнали Республіку Білорусь базовою організацією щодо професійної освіти і навчання.

У заходах взяли участь представники різних міністерств і відомств Республіки Білорусь, науковці РІПО, запрошені гості, роботодавці, представники делегацій СНД.

Під час науково-практичних заходів відбулись екскурсії на експериментальні бази РІПО (які є його структурними підрозділами), а саме: до "Професійно-технічного коледжу" закладу освіти "Республіканського інституту професійної освіти" (директор В.М. Голубов-

ський) та Індустріально-педагогічного коледжу (директор Н.І. Дедкова), на яких була представлена можливість ознайомитися з найсучаснішою матеріально-технічною базою ресурсних центрів, інноваційними педагогічними програмними засобами та методичним забезпеченням навчального процесу.

Особлива увага до проблем випереджувального розвитку профтехосвіти Республіки Білорусь приділена А.Х. Шклярю, д. п. н., проф., директором РІПО, у тому числі: розроблення стандартів на професії найближчого майбутнього, попит на які прогнозують науковці, освітяни та ринок праці; створення ресурсних центрів ПТО як осередків техніко-технологічних інновацій виробництва та системи профтехосвіти.

У Міністерстві освіти Республіки Білорусь іноземних учасників конференції прийняв міністр, доктор фізико-математичних наук, професор І.А. Маскевич. Під час зустрічі було обговорено питання реалізації проекту мережевого коледжу, актуальність створення в умовах розвитку інноваційної економіки ресурсних центрів та необхідність посилення міжнародної співпраці у сфері ПТО на всіх інституціональних рівнях.

Без сумніву, представлений досвід білоруських колег (видання; виховна, ідеологічна робота; розроблення електронних засобів навчання; ефективний менеджмент наукової діяльності РІПО; об'єднання країн СНД в мережеву структуру професійного навчання, розроблення стандартів ПТО на нові професії ринку праці тощо) є надзвичайно актуальним для системи ПТО України, а саме, в напрямі об'єднання зусиль усіх державних інституцій, соціальних партнерів та стейкхолдерів із метою підвищення економічної ефективності системи підготовки робітничих кадрів.